

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové v právní věci žalobce: **Calla – Sdružení za záchranu prostředí, z.s.**, se sídlem Fráni Šrámka 1168/35, České Budějovice, IČ: 625 36 761, zastoupen Mgr. Pavlem Douchou, advokátem, se sídlem Mezibranská 579/7, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1422/65, Praha 10, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) **Správa úložišť radioaktivních odpadů**, se sídlem Dlážděná 1004/6, Praha 1, 2) **Spolek Zdravý domov Vysočina**, se sídlem Budišov 276, Budišov, IČ: 266 36 701, 3) **obec Rudíkov**, se sídlem Rudíkov 2, Rudíkov, o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 29. 4. 2015, č.j. 1204/M/15 27795/ENV/15,

takto:

I. Rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 29. 4. 2015, č.j. 1204/M/15 27795/ENV/15, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9.800,- Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Douchy, advokáta.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 29. 4. 2015, č.j. 1204/M/15 27795/ENV/15 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20. 10. 2014, č.j. 1739/560/13, 67683/ENV/13,

Shodu s prvopisem potvrzuje Z. L.

GEO 17/2013 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo vyhověno žádosti osoby zúčastněné na řízení 1) a stanoveno průzkumné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry H., a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

- [2] Žalobce v podané žalobě shrnul průběh správního řízení a dále namítl, že napadené rozhodnutí, jakož i prvostupňové rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce v žalobě uplatnil několik žalobních bodů.
- [3] V bodu 2.1 (postup SÚRAO při podání žádosti o stanovení průzkumného území byl nezákonný) žalobce namítl, že již v rámci správního řízení namítal, že v době podání žádosti o stanovení průzkumného území byl v platnosti Plán činnosti a rozpočet Správy úložišť radioaktivních odpadů na rok 2013, tříletý plán a dlouhodobý plán (dále jen „plán činnosti“) přijatý usnesením vlády č. 955 ze dne 20. 12. 2012, přičemž osoba zúčastněná na řízení 1) postupovala při podání žádosti v rozporu s tímto plánem činnosti, když podala žádost bez souhlasu dotčených obcí, a nebyla tak ve smyslu ustanovení § 26 odst. 4 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „atomový zákon“), oprávněna k podání předmětné žádosti. Dle názoru žalobce se ministr životního prostředí v napadeném rozhodnutí námitkami žalobce v této otázce zabýval pouze částečně, když se dle názoru žalobce vůbec nezabýval nutností postupu podle ustanovení § 30 odst. 5 správního řádu (prokázání oprávnění k podání žádosti). Dále uvedl, že nebyla vypořádána jeho námitka, že z jednání naplňujícího skutkovou podstatu správního deliktu podle ustanovení § 41 písm. f) atomového zákona nemůže vyplynout právně závazný úkon vedoucí k zahájení správního řízení. Dle názoru žalobce nemůže obstát názor, že osoba zúčastněná na řízení 1) podala žádost sice v rozporu s plánem činnosti pro rok 2013, ale v souladu s předmětem své činnosti vymezené v ustanovení § 26 odst. 3 atomového zákona ve spojení s čl. 3 odst. 2 statutu Správy úložišť radioaktivních odpadů. Činnost osoby zúčastněné na řízení 1) podle ustanovení § 26 odst. 3 atomového zákona totiž má být vykonávána právě na základě plánu činnosti, který musí mít ze systematického hlediska přednost před obecnou úpravou činnosti.
- [4] V bodu 2.2 (nepřezkoumatelnost rozhodnutí MŽP pro nesprávné vedení spisu správního orgánu) žalobce namítl, že správní spis neobsahoval veškeré dokumenty týkající se řízení, na něž žádost osoby zúčastněné na řízení 1) odkazovala, ani veškeré podklady prvostupňového rozhodnutí. Žalobce uvedl, že ministr životního prostředí se vůbec nezabýval tím, zda vedení spisu, kdy jeho jednotlivé dokumenty se nacházely na internetových stránkách žadatele, tj. subjektu, který z povahy řízení hájí odlišné zájmy ve věci a který s nimi tak mohl v průběhu řízení manipulovat, bylo provedeno v souladu s právními předpisy. Namítl, že vedení spisu neobsahující veškerá podání, písemnosti a další dokumenty vztahující se k předmětnému řízení, případně jejich přílohy je v rozporu s právními předpisy, konkrétně s ustanovením § 17 správního řádu. Žalobce v tomto bodu podpořil svou argumentaci odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č.j. 1 As 33/2011-58.
- [5] V bodu 2.1 (porušení práva žalobce na vyjádření se k podkladům rozhodnutí MŽP; pozn. soudu: tento bod pravděpodobně žalobce označil nesprávným pořadovým číslem) žalobce namítl, že vzhledem k výše uvedenému a ke skutečnosti, že k některým dokumentům se nebylo možné dostat ani z internetových stránek žadatele, bylo porušeno jeho právo na vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č.j. 1 As 164/2012-54, a uvedl, že už jen samotná skutečnost, že

ministerstvo vydalo rozhodnutí, aniž by mělo oporu v řádně vedeném spise, zatěžuje celé řízení vadou, která musí mít za následek jeho zrušení. Uvedl, že skutečnost, zda se žalobce nakonec k podkladům rozhodnutí dostal či nikoliv, nemůže na uvedené vadě řízení nic změnit, jelikož nelze předvídat, zda žalobce vycházel ze stejné verze dokumentů, jaké mělo k dispozici ministerstvo. Žalobce uvedl, že se mu nepodařilo dohledat usnesení vlády č. 487/2002 Sb., stejně jako plán činnosti na rok 2014.

- [6] V bodu 2.3 (Ministerstvo životního prostředí nesprávně posoudilo váhu různých aspektů veřejného zájmu ve věci) žalobce uvedl, že v rámci rozkladu brojil proti posouzení otázky veřejného zájmu, když ministerstvo vybočilo z mezí správního uvážení a nezohlednilo námitky jiných ve věci relevantních veřejných zájmů, anebo je dezinterpretovalo. Žalobce tyto veřejné zájmy uvedl v podbodech a) až e).
- [7] V podbodu a) žalobce k otázce posouzení veřejného zájmu hospodárnosti a efektivity nakládání s veřejnými prostředky uvedl, že závěry ministra by mohly obstát pouze v oblasti soukromého podnikání, kdy je skutečně věcí soukromé osoby, jak naloží se svým rozpočtem. Uvedl, že v oblasti veřejného hospodaření je osoba zúčastněná na řízení 1) vázána principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti nakládání s veřejnými prostředky, přičemž z toho důvodu výběr lokalit nemůže být svévolný a nemůže ignorovat stávající výsledky průzkumů i názory odborné veřejnosti na vhodnost lokality. Uvedl, že má za to, že v případě, kdy je žadatelem subjekt veřejného práva, tak musí žalovaný přihlížet ke skutečnosti, zda nedochází ke zjevně nevhodnému využívání veřejných prostředků.
- [8] V podbodu b) žalobce k otázce posouzení veřejného zájmu vyjádřeného v referendu obcí O., H., R., B., N. a R. uvedl, že občané těchto obcí se vyslovili proti vybudování hlubinného úložiště v předmětné lokalitě. Uvedl, že pokud by nebylo možné přihlídnout k žádnému veřejnému zájmu, který může převážet zájmy na stanovení průzkumného území jen z důvodu, že by pak takové průzkumné území nemohlo být stanoveno, pak by celý institut posuzování veřejných zájmů ztrácel na významu.
- [9] V podbodu c) žalobce k otázce posouzení veřejného zájmu na ochraně obcí, u nichž nebyl získán jejich souhlas, uvedl, že shledal tento veřejný zájem v rámci plánu činnosti pro rok 2013 a v Politice územního rozvoje 2008. Namítl, že ministerstvo tento veřejný zájem vůbec nereflektovalo, když uvedlo, že z hlediska rozhodování o stanovení průzkumného území považuje za aktuální plán činnosti na rok 2014. Žalobce uvedl, že nepovažuje plán činnosti na rok 2014 za relevantní pro danou věc, když řízení bylo zahájeno za platnosti plánu činnosti na rok 2013.
- [10] V podbodu d) žalobce k otázce posouzení veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny uvedl, že se správní orgány nedostatečně zabývaly posouzením vlivu geologických prací a realizace záměru hlubinného úložiště z hlediska ochrany přírody a krajiny, a to vzhledem k existenci přírodního parku Třebíčsko v lokalitě i regionálních biokoridorů a biocenter tvořících Územní systém ekologické stability.
- [11] V podbodu e) žalobce k otázce posouzení veřejného zájmu na dodržování zásad činnosti správních orgánů namítl, že na Správu úložišť radioaktivních odpadů se vztahují základní činnosti správních orgánů, jelikož je tato organizační složkou státu, která stát ze zákona zastupuje v řízení o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry v souvislosti se zřízením hlubinného úložiště. Osoba zúčastněná na řízení 1) tak byla dle názoru žalobce povinna dodržovat tyto základní zásady činnosti správních orgánů, avšak

při podávání žádosti nedodržela zásadu zákonnosti, když jednala v rozporu s tehdy platným a účinným plánem činnosti na rok 2013.

- [12] V bodu 2.4 (podklady shromážděné v průběhu řízení neprokazují veřejný zájem na stanovení průzkumného území), žalobce v podbodu a) uvedl, že osoba zúčastněná na řízení 1) podala žádost v rozporu s plánem činnosti na rok 2013, neboť si nevyžádala souhlasy všech dotčených obcí, čímž porušila zásadu legality. Žalobce namítl, že vypořádání rozkladové námitky v této otázce je nesprávné v tom, že zájmy na vybudování hlubinného úložiště jsou při rozhodování ministerstva irelevantní.
- [13] V podbodu b) žalobce namítl, že ačkoliv je ukládání radioaktivních odpadů a vyhořelého paliva patrně nejbezpečněji realizovatelné pomocí hlubinného úložiště, tak správní orgány měly zkoumat, zda je dán důvod pro nezbytnost vybudování hlubinného úložiště na území České republiky, resp. v předmětné lokalitě, a zda tato skutečnost převyšuje zájem na alternativním naplnění Společné úmluvy o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady a směrnicí Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. 7. 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem - tj. uložení nebezpečného odpadu do hlubinných úložišť umístěných na vhodných místech v jiných státech.
- [14] V podbodu c) žalobce uvedl, že Koncepte nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v České republice, která byla schválena usnesením vlády ze dne 15. 5. 2002 č. 487, ukládá do roku 2015 vybrat dvě finální lokality pro hlubinné úložiště, které budou zaneseny do územních plánů. Uvedl, že z toho je zřejmé, že stanovení průzkumných území pro 7 kandidátních lokalit je v rozporu s touto koncepcí a s jejím harmonogramem.
- [15] V podbodu d) žalobce k odkazu správních orgánů na usnesení vlády č. 929 ze dne 20. 7. 2008, kterým byla schválena Politika územního rozvoje, uvedl, že tento dokument prikazoval vybrat vhodné lokality pro vybudování hlubinného úložiště toliko za účasti obcí, když tento závěr odpovídá znění plánu činnosti na rok 2013.
- [16] V podbodu e) žalobce k výše uvedené směrnici Euratom uvedl, že ministr životního prostředí se s žalobcem namítanými požadavky této směrnice vypořádal pouhým odkazem na zákonné zajištění účasti veřejnosti v řízení dle geologického zákona, které přiznává obcím i žalobci postavení účastníka řízení. Namítl, že správní orgány zcela ignorují možnost ukládání radioaktivních odpadů a vyhořelého paliva v hlubinných úložištích na území jiných států. Dále poukázal na skutečnost, že účinná účast v řízení nemůže zahrnovat pouze formální postavení veřejnosti, co by účastníka řízení, nýbrž musí vést k faktickému zohlednění zájmů veřejnosti při rozhodování ve věcech zřízení hlubinného úložiště.
- [17] Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil jednak žalobou napadené rozhodnutí, jednak rozhodnutí prvostupňové.
- [18] Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí.
- [19] K bodu 2.1 žaloby žalovaný uvedl, že nebyl dán žádný důvod vyzývat osobu zúčastněnou na řízení 1) k prokázání jejího oprávnění, když její statut je založen usnesením vlády č. 801 ze dne 10. 11. 2010 a je všeobecně znám. Navíc oprávnění k podání žádosti vyplývá přímo z ustanovení § 26 odst. 1 a 3 atomového zákona. Uvedl, že má za to, že jestliže je předmětem činnosti osoby zúčastněné na řízení 1) např. výstavba úložišť radioaktivních

odpadů, pak musí mít tento subjekt logicky možnost činit úkony směřující k této výstavbě. Osoba zúčastněná na řízení 1) tak musí mít zároveň i oprávnění podat žádost směřující k nalezení vhodné lokality pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů. Ani plán činnosti, ani atomový zákon přitom žádné další podmínky pro podání takové žádosti nestanoví. Podání předmětné žádosti tak bylo výkonem oprávnění osoby zúčastněné na řízení 1), a nemohlo tak být správním deliktem.

- [20] K bodu 2.2 a duplicitnímu bodu 2.1 žaloby žalovaný uvedl, že z žaloby není zřejmé, k jakým konkrétním dokumentům se žalobce nemohl vyjádřit. Dle názoru žalovaného se žalobce mohl vyjádřit ke všem podkladům napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že osoba zúčastněná na řízení 1) na svých internetových stránkách zveřejnila další dokumenty, např. z toho důvodu, aby svůj záměr více vysvětlila veřejnosti, nelze považovat za vadu správního řízení. V případě těchto dokumentů se nejednalo o podklady rozhodnutí, ale sloužily pouze jako zdroj doplňujících informací.
- [21] K bodu 2.3 žaloby žalovaný uvedl, že žalobce zde prakticky opakuje své argumenty, které již uplatnil ve svém rozkladu, a proto žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K podbodům a) žalovaný uvedl, že vytipované lokality je třeba nejprve prozkoumat a poté rozhodnout, která z nich je nejvhodnější pro vybudování hlubinného úložiště. Budování hlubinného úložiště bez předchozího náležitého průzkumu by bylo v rozporu se zásadou efektivity a hospodárnosti. K podbodům b) žalovaný uvedl, že zájem na geologickém průzkumu dané lokality za účelem možného budoucího zřízení hlubinného úložiště je velmi silným celospolečenským (státním) zájmem, neboť problematiku vyhořelého paliva je třeba z dlouhodobého hlediska řešit, když současnou situaci (skladování vyhořelého paliva na povrchu v atomových elektrárnách) nelze do budoucna považovat za udržitelnou. Uvedl, že umístění jaderného paliva mimo území České republiky se v současné době nejvíce jeví jako reálné. Proto nelze nadřazovat výsledek několika obecních referend za vyjádření veřejného zájmu převyšujícího zájem na vybudování hlubinného úložiště. K podbodům c) žalovaný uvedl, že ochrana obcí by měla být zajištěna mimo jiné tím, že bude vybrána nejvhodnější lokalita pro vybudování hlubinného úložiště, k čemuž slouží právě stanovení průzkumného území. Uvedl, že nelze reálně očekávat, že by jakákoliv obec v České republice dala souhlas se stanovením průzkumného území na svém území. K podbodům d) žalovaný uvedl, že daná lokalita pro stanovení průzkumného území byla ze strany žadatele vybrána v České republice tak, aby zájmy na ochrany přírody a krajiny byly dotčeny v nejmenší možné míře. Uvedl, že se zabýval otázkou existence veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny ve vztahu k intenzitě veřejného zájmu na stanovení průzkumného území a případného vybudování hlubinného úložiště v dostatečném rozsahu v souladu s požadavkem ustanovení § 4a odst. 6 ve spojení s ustanovením § 22a odst. 1 geologického zákona. Dále žalovaný zdůraznil, že vyhověním žádosti bylo stanoveno průzkumné území za účelem případného využití budoucího vybudování hlubinného úložiště. Byly povoleny geologické práce pro etapu vyhledávání, kdy nebudou prováděny geologické práce spojené se zásahem do pozemku. K podbodům e) žalovaný odkázal na své vyjádření k bodu 2.1 žaloby.
- [22] K bodu 2.4 žaloby žalovaný uvedl, že veřejný zájem na stanovení průzkumného území a případném následném vybudování hlubinného úložiště byl v napadeném rozhodnutí dostatečně prokázán a konkretizován. Uvedl, že žalobce pro tvrzení zpochybňující případné vybudování hlubinného úložiště v lokalitě H. nenabídl žádné relevantní argumenty. Dále žalovaný uvedl, že tato lokalita, stejně jako všechny ostatní lokality, byla

vytipována tak, aby vyhovovala požadavkům pro případnou výstavbu hlubinného úložiště z hlediska současných znalostí o geologické stavbě České republiky, aby nebyla situována do blízkosti velkých sídel a aby se nenacházela na území národního parku či chráněné krajinné oblasti. Dále uvedl, že Koncepte pro nakládání s radioaktivními odpady směřuje k vytipování vhodných lokalit, následnému stanovení průzkumného území, a po provedení průzkumu a následném vybrání nejvhodnější lokality, vybudování hlubinného úložiště v té lokalitě, která se po provedeném geologickém průzkumu ukáže jako nejvhodnější. Uvedl, že získat souhlas obcí je reálně nemožné, a proto byl tento požadavek z následujících usnesení vlády, týkajících se této problematiky, vypuštěn. Závěrem vyjádření k tomuto bodu žaloby žalovaný uvedl, že účast veřejnosti byla ve správních řízeních dostatečně zajištěna, když taková účast automaticky neznamená, že v případě nesouhlasu veřejnosti nemůže být průzkumné území stanoveno.

- [23] Osoba zúčastněná na řízení 2) se dne 13. 8. 2015 vyjádřila k podané žalobě tak, že ji podpořila a doplnila některé argumenty.
- [24] Uvedla, že usnesení vlády č. 955 ze dne 20. 12. 2012 nebylo navazujícím usnesením vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013 právně zrušeno. Tímto usnesením vlády, resp. na základě plánu činnosti na rok 2013 bylo dotčeným obcím zaručeno, že zaručení vhodnosti lokality pro budoucí hlubinné úložiště je podmíněno souhlasem těchto obcí. Dále uvedla, že se v daném případě jedná rovněž o porušení slibu, který veřejně vydalo v tiskové zprávě ze dne 9. 11. 2011. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Rovněž ředitel Správy úložiště radioaktivních odpadů RNDr. J. S. tvrdil, že žádné průzkumy nebudou zahájeny bez souhlasu obcí. Uvedla také, že v intencích směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/70/Euratom ze dne 19. 7. 2011 postrádá napadené rozhodnutí informaci, zda k datu vydání byla ze strany českého státu uzavřena dohoda s jiným členským státem EU nebo státy EU, příp. se třetí zemí, kterou by na sebe vzal český stát závazek ukládat vysoce radioaktivní odpad z jiných zemí v hlubinném úložišti na území ČR.
- [25] Dále osoba zúčastněná na řízení 2) uvedla, že zcela matoucí a nekonzistentní přístup státu v otázce finálního řešení nakládání s vysoce radioaktivními odpady v ČR je třeba označit skutečnost, že Ministerstvo životního prostředí ke Konceptu nakládání s radioaktivními odpady vydalo nesouhlasné stanovisko se zdůvodněním, že koncepce mimo jiné neobsahuje jiné varianty nakládání s radioaktivními odpady než hlubinné ukládání atd., přičemž nyní ministerstvo souhlasí s průzkumy za účelem vyhledání lokality pro hlubinné úložiště. Osoba zúčastněná na řízení 2) dále navrhla alternativní varianty řešení likvidace radioaktivních odpadů, přičemž pokud by tyto nebyly možné, tak by mělo být geologické území v podmínkách České republiky vytyčeno v místech maximálně vzdálených od lidských obydlí (např. v bývalých vojenských újezdech). Uvedla, že řešení osoby zúčastněné na řízení 1), zasahující až k intravilánu obce, nemá v žádné jiné zemi na světě obdoby.
- [26] Dále uvedla, že není respektována zásada proporcionality jako určující zásada pro prosazení veřejného zájmu státu na vybudování předmětného úložiště ve vytipovaném území. Z hlediska veřejného zájmu nemůže ekonomický či jiný obdobný zájem převážit nad zájmem ochrany lidského zdraví a života. Z obsahu napadeného rozhodnutí je tak evidentní, že tento princip je ministrem uznáván jen ve vztahu k obyvatelům velkých sídel v ČR, a také ve vztahu k občanům sousedních států.

- [27] Osoba zúčastněná na řízení 1) se dne 3. 12. 2015 vyjádřila k podané žalobě a navrhla její zamítnutí.
- [28] K bodu 2.1 uvedla, že plán činnosti je třeba považovat za dokument strategického charakteru schvalovaného vládou. Zdůraznila, že veškeré koncepční a strategické dokumenty vycházejí z určitých předpokladů, které se však v praxi mohou ukázat jako objektivně nesplnitelné, neboť jejich splnění nezávisí pouze na osobě zúčastněné na řízení 1), ale i na třetích subjektech, jejichž rozhodování nemůže žadatel i přes svoji snahu o konsensuální přístup ovlivnit (např. předpoklad dosažení dohod s obcemi, který se nepodařilo naplnit na žádné lokalitě). V takových případech pak nezbývá, než přistoupit ke změně strategického dokumentu. Odkaz žalobce na plán činnosti na rok 2013 je dle názoru osoby zúčastněné na řízení 1) zavádějící, a to proto, že tento plán činnosti předpokládal jiný typ geologických průzkumných prací a jiný předmět žádosti o stanovení průzkumného území (předpokládaly se geologické práce včetně hlubokých vrtů a dalších technických prací se zásahy do pozemků, nikoliv pouze etapa vyhledávací), a proto, že změna strategie byla zohledněna v plánu činnosti na rok 2014. Dále osoba zúčastněná na řízení 1) zdůraznila, že platí zásada, že pro správní orgán je rozhodující právní a skutkový stav v době rozhodování, z níž vyplývá, že správní orgán může posuzovat soulad žádosti výhradně s plánem činnosti platným v době rozhodování, tj. plánem činnosti na rok 2014. Dále uvedla, že změna strategie k postupu při zužování potencionálních lokalit a při provádění geologických průzkumů v první etapě nelze považovat za porušení jakékoliv povinnosti uložené atomovým zákonem.
- [29] K bodu 2.2 uvedla, že trvá na tom, že žádost a její přílohy naplnily všechny náležitosti stanovené geologickým zákonem. Uvedla, že za účelem zajištění co největší transparentnosti a informovanosti veřejnosti umístila na své internetové stránky celou řadu odborných dokumentů týkajících se této problematiky, vyhotovených nad rámec povinných příloh žádosti, aby se s nimi každý účastník i veřejnost měly možnost volně seznámit. Dále odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č.j. 11A 69/2010-52, který se zabýval obdobnou věcí. Dále uvedla, že žádost splnila náležitosti požadované geologickým zákonem. V daném případě nelze dle názoru osoby zúčastněné na řízení 1) hovořit o nesprávném vedení správního spisu, neboť se v případě zveřejněných dokumentů jedná o dokumenty osvětového charakteru, které nelze považovat za podklady nezbytné pro vyhovění žádosti. K námitce chybějících strategických dokumentů ve správním spisu, zdůraznila, že žalobce ve svých podáních na tyto strategické dokumenty odkazoval, přičemž tuto námitku vznesl až v podané žalobě. Uvedla, že obsah plánu činnosti ani jiných strategických dokumentů není nezbytným podkladem pro posouzení naplnění požadavků ustanovení § 4 a § 4a geologického zákona.
- [30] K bodu 2.3.a) uvedla, že co se týká otázky efektivnosti a hospodárnosti nakládání s veřejnými prostředky, není tato předmětem řízení o stanovení průzkumného území a není v pravomoci žalovaného tuto otázku přezkoumávat, jelikož se jedná o otázku dohledové činnosti Rady Správy úložišť radioaktivních odpadů, resp. o otázku nastavení mantinelů činnosti osoby zúčastněné na řízení 1) vládou v rámci statutu, plánu činnosti a rozpočtu. Dále uvedla, že data, která má pořídit geologický průzkum, nelze jinak než geologickým průzkumem získat. Za nevhodné by pak bylo považovat situaci, pokud by bez řádného geologického průzkumu byly vynakládány finanční prostředky na určitou lokalitu, přičemž by se následně ukázalo, že je z geologického hlediska nevhodná.

- [31] K bodu 2.3.b) uvedla, že výsledkem místního referenda může být pouze vázanost představitelů obce výsledkem referenda při výkonu samostatné působnosti, v ostatních případech má pouze konzultativní povahu. Dále uvedla, že výsledky referend obcí automaticky nepředstavují veřejný zájem.
- [32] K bodu 2.3.c) uvedla, že obce musejí vždy uvést, co konkrétně považují za veřejný zájem a jak by mohl být konkrétně ohrožen provedením jakých geologických prací, samotné vyslovení nesouhlasu veřejný zájem nezakládá. Dále uvedla, že plán činnosti stanoví určité strategické postupy vůči obcím, nicméně tyto postupy nelze automaticky hodnotit jako vyjádření veřejného zájmu. Uvedla také, že ve všech předpisech je uvedeno spojení „za účasti obcí“, které je třeba vykládat tak, že se jedná o zajištění zapojení obcí do daného procesu, nikoliv nutnost vyjádření souhlasu.
- [33] K bodu 2.3.d) uvedla, že žalobce nikde neuvádí, že by průzkum měl být v rozporu se státní politikou životního prostředí. Uvedla, že stanovení průzkumného území jí nezakládá oprávnění na uskutečnění jakéhokoli zásahu do chráněných území v rozporu s jeho zákonem stanovenou ochranou.
- [34] K bodu 2.3.e) uvedla, že změna strategie v plánu činnosti je nutným vyústěním situace, kdy snaha o konsenzuální přístup nevedla ke kýženému výsledku a nedošlo k získání souhlas všech obcí ani na jedné lokalitě, a s ohledem na zákonnou povinnost zajištění bezpečnosti nakládání s radioaktivními odpady, kterou má osoba zúčastněná na řízení 1) bez ohledu na to, zda se jí podařit zajistit získání souhlasu obcí, byl proto tento přístup změněn na podání žádosti o stanovení průzkumného území pro geologické průzkumné práce realizované pouze neinvazivními metodami, a to na všech lokalitách (etapa vyhledávání).
- [35] K bodu 2.4 mimo jiné uvedla, že vzhledem k tomu, že neexistuje možnost uložení radioaktivního odpadu v zahraničí, není jiná možnost než vybudování hlubinného úložiště na území České republiky. Uvedla, že žalobci žádným způsobem neprokazují svá tvrzení o tom, že by některý jiný stát na svém území umožňoval ukládání radioaktivního odpadu z České republiky. Uvedla, že pokud Koncepce předpokládala výběr dvou finálních lokalit již v roce 2015, tím spíše je dán veřejný zájem na zúžení stávajícího počtu sedmi lokalit na základě geologických prací v souladu s rozhodnutím o stanovení průzkumného území na čtyři potencionálně vhodné lokality, jestliže lze předpokládat výběr dvou finálních lokalit až v roce 2018.
- [36] Dne 26. 9. 2016 bylo soudu doručeno vyjádření osoby zúčastněné na řízení 1) k návrhu na doplnění dokazování ze dne 16. 9. 2016.
- [37] Uvedla, že obdržela návrh žalobce na doplnění dokazování ze dne 16. 9. 2016, ovšem s nesprávně uvedenou spisovou značkou Městského soudu v Praze 8 A 126/2015, pod kterou je vedena žaloba, která se týká lokality Č., nikoliv lokality H.. Žalobce v návrhu na doplnění dokazování navrhnul k důkazu vyjádření ministra průmyslu a obchodu Ing. J. M. učiněné na tiskové konferenci konané dne 15. 7. 2016 k problematice dalšího postupu při provádění geologických prací za účelem výběru vhodné lokality hlubinného úložiště. Dále žalobce navrhl důkaz společným nesouhlasným prohlášením starostů obcí B., R., O., R., V., O., O., N. a H. ze dne 17. 7. 2016 a ze dne 21. 7. 2016. Žalobce rovněž uvedl, že z obsahu vyjádření ministra dovodil, že ministr de facto uznal argument žalobců, že geologický průzkum území v lokalitě, kde obce s vybudováním hlubinného úložiště radioaktivního odpadu nesouhlasí, je v rozporu s veřejnými zájmy.

- [38] Osoba zúčastněná na řízení 1) uvedla, že navržené důkazy se nijak netýkají tvrzené nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Uvedla, že v řízení o podané žalobě je předmětem přezkumu zákonnost napadeného rozhodnutí o stanovení průzkumného území, jehož platnost je stanovena do 31. 12. 2016. Stanovení průzkumného území není povolením prací, ale pouze založením výlučnosti k průzkumným právům. Uvedla, že z jejího dalšího postupu při prodlužování platnosti rozhodnutí nelze činit žádné závěry týkající se údajné existence jiných veřejných zájmů převažujících nad zájmem na provedení geologického průzkumu.
- [39] Dále uvedla, že žalobce vyjádření ministra průmyslu a obchodu dezinterpretuje. Ministr průmyslu a obchodu na předemtné tiskové konferenci hovořil o tom, jaký další postup v procesu výběru lokality hlubinného úložiště hodná navrhnout vládě k odsouhlasení. Tento návrh dalšího postupu, který musí být schválen vládou, má spočívat v tom, že by nebyla podána žádost o prodloužení platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území v lokalitách, v nichž dotčené obce podaly žaloby proti vydaným rozhodnutím (celkem 5 lokalit) s tím, že by se osoba zúčastněná na řízení 1) nadále soustředila primárně na spolupráci s obcemi v lokalitách, v nichž jsou tyto obce přístupny dialogu, přičemž tato podmínka se jevila jako splněná v případě lokalit H. a K. H. Osoba zúčastněná na řízení 1) dále shrnula následné postoje ministra průmyslu a obchodu a navrhla zamítnutí žalobcem navržených důkazů.
- [40] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [41] Dne 25. 9. 2013 podala osoba zúčastněná na řízení 1), zastoupená společností DIAMO, státní podnik, odštěpný závod GEAM, žádost o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry H.
- [42] Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2014, č.j. 1739/560/13, 67683/ENV/13, GEO 17/2013, ministerstvo žádosti vyhovělo a stanovilo průzkumné území H. pro ověření homogenní přírodní geologické struktury – horninového bloku s vhodnými geotechnickými vlastnostmi pro navazující průzkumně-geologické práce (průzkumné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry), a to s cílem zjištění vhodných geologických strukturních, geomechanických, geochemických a hydrogeologických podmínek pro možnost vybudování hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a ostatních radioaktivních odpadů – etapa vyhledávání.
- [43] Průzkumné území bylo stanoveno pro etapu vyhledávání, doba platnosti byla stanovena do 31. 12. 2016. Dále byly rozhodnutím stanoveny podmínky pro provádění geologických prací.
- [44] Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že ministerstvo dospělo k závěru, že předemtná žádost obsahuje všechny náležitosti podle ustanovení § 4 odst. 2 geologického zákona. Nebyl shledán žádný důvod pro zamítnutí předemtné žádosti podle ustanovení § 4a odst. 5 téhož zákona. Dále se žalovaný zabýval tím, zda neexistuje další veřejný zájem, který by převýšil zájem na dalším průzkumu pro stanovení průzkumného území a následném vybudování podzemního úložiště jaderného paliva podle ustanovení § 4a odst. 6 téhož zákona, přičemž dospěl k závěru, že žádný takový veřejný zájem převyšující zájem na dalším průzkumu lokality a následném vybudování hlubinného úložiště podle předemtné žádosti nenastal.

- [45] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 7. 11. 2014 rozklad, ve kterém uváděl obdobná tvrzení a námitky jako v podané žalobě.
- [46] Ministr životního prostředí rozhodnutím ze dne 29. 4. 2015, č.j. 1204/M/15 27795/ENV/15, rozklad žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
- [47] V odůvodnění tohoto rozhodnutí ministr zopakoval průběh správního řízení a shrnul obsah odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, se kterým se ztotožnil. Dále se zabýval jednotlivými námitkami žalobce.
- [48] K námitkám ohledně nezákonného postupu osoby zúčastněné na řízení 1) ministr uvedl, že z ustanovení § 26 odst. 4 atomového zákona vyplývá, že Správa úložišť radioaktivních odpadů vykonává svou činnost nejen na základě ročního, tříletého a dlouhodobého plánu činnosti, ale také na základě statutu. Ten byl schválen usnesením vlády č. 801 ze dne 10. 11. 2010. V této souvislosti tak ministr zmínil, že podání předmětné žádosti lze podřadit pod činnost spočívající v přípravě výstavby úložiště radioaktivních odpadů, kterou zákon osobě zúčastněné na řízení 1) ukládá. Uvedl, že usnesením vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013 došlo k tomu, že byl změněn postup pro vyhledání vhodné lokality pro hlubinné úložiště, který byl původně stanoven usnesením vlády č. 955 ze dne 20. 12. 2012.
- [49] K námitkám ohledně nesprávného posouzení veřejného zájmu ministr uvedl, že z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že se ministerstvo otázkou existence dalších veřejných zájmů a jejich poměrování se zájmem na dalším průzkumu pro zvláštní zásahy do zemské kůry, tj. pro vybudování hlubinného úložiště, podrobně zabývalo. Uvedl, že hledisko efektivity nakládání s veřejnými prostředky nelze podle ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona použít, když je věcí žadatele, v jaké lokalitě, popř. v kolika lokalitách, požaduje stanovit průzkumné území za účelem zjištění vhodných podmínek pro vybudování hlubinného úložiště. Žadatel je při své činnosti omezen svým rozpočtem v souladu s ustanovením § 26 odst. 4 atomového zákona. Uvedl, že efektivita vynaložení veřejných prostředků na tento geologický průzkum je nepopíratelná, jejím smyslem je omezit vynakládání finančních prostředků na další etapy průzkumu pouze na lokality, které budou vyhodnoceny v etapě vyhledávání jako nejvhodnější pro vybudování hlubinného úložiště. K veřejnému zájmu vyjádřenému v referendech dotčených obcí ministr uvedl, že pokud by se na základě nesouhlasu dotčených obcí se stanovením průzkumného území podle předmětné žádosti nevyhovělo této žádosti, lokalita by nemohla být již nijak dále prozkoumána z hlediska její přijatelnosti pro vybudování hlubinného úložiště. K veřejnému zájmu na ochraně lokalit, u nichž nebyl získán souhlas obcí, ministr uvedl, že plán činnosti na rok 2013 byl nahrazen plánem činnosti na rok 2014, který již požadavek souhlasu obcí neobsahuje. Obce mají postavení účastníka řízení podle ustanovení § 4a odst. 2 geologického zákona. K veřejnému zájmu na ochraně přírody a krajiny, ministr uvedl, že jelikož byly povoleny geologické práce pro etapu vyhledávání, kdy budou prováděny geologické práce spojené se zásahem do pozemku pouze v omezeném rozsahu a za stanovených podmínek, tak jsou námitky o možném střetu geologických prací se zájmem na ochraně přírody a krajiny nedůvodné. Dále uvedl, že žadatel byl v prvostupňovém rozhodnutí upozorněn na existenci zvláště chráněných částí přírody a na povinnost postupovat v souladu s požadavky právních předpisů na jejich ochranu, pokud by hodlal provádět geologické práce právě na jejich území. K veřejnému zájmu na dodržování zásad činnosti správních orgánů ministr uvedl, že námitky, že by se na činnost osoby zúčastněné na řízení 1) spočívající v podání předmětné žádosti měly tyto zásady vztahovat, je třeba odmítnout jako nedůvodné, a to proto, že žadatel není orgánem

veřejné moci a požadovanou činnost může vykonávat podle předmětné žádosti na základě předmětného rozhodnutí ministerstva podle příslušných ustanovení geologického zákona jako kterákoliv fyzická nebo právnická osoba, která splní podmínky požadované právními předpisy.

- [50] K námitkám týkajících se toho, že hodnocení veřejného zájmu na stanovení průzkumného území nelze opřít o podklady, shromážděné v průběhu řízení, ministr uvedl, že lokalita H. a ostatní lokality byly vybrány tak, aby vyhovovaly požadavkům pro výstavbu hlubinného úložiště z hlediska současných znalostí o geologické stavbě České republiky. Dále uvedl, že i když Společná úmluva o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady sama o sobě neukládá České republice, aby zajistila bezpečné nakládání s radioaktivními odpady tím, že vybuduje hlubinné úložiště, tak lze k tomuto závěru dospět ve spojitosti s ostatními dokumenty, když ministr zdůraznil především směrnici Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. 7. 2011. Dále uvedl, že veřejný zájem na dalším průzkumu dané lokality byl dostatečně konkretizován. Ke Konceptu ministr uvedl, že z usnesení vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013 vyplývá, že bylo osobě zúčastněné na řízení uloženo podat návrh na stanovení průzkumného území pro sedm lokalit v letech 2013 až 2015 (geologický průzkum pouze neinvazivními metodami v přípovrchové části lokality), dále provést další průzkum vybraných čtyř lokalit v letech 2016 až 2018 (orientační zjištění geologických podmínek v hloubkové části lokality hlubokými vrtty) a provést finální výběr lokality pro vybudování hlubinného úložiště ze dvou lokalit v letech 2019 až 2025 (podrobné zjištění geologických podmínek v hloubce lokality). K odkazu na Politiku územního rozvoje ministr uvedl, že účast obcí v řízení o předmětné žádosti a právní význam jejich stanoviska vyplývá z ustanovení § 4a odst. 2 geologického zákona, který obcím přiznává postavení účastníků řízení podle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu. Uvedl, že deklarace v usnesení vlády nejsou zákonným podkladem, aby obcím mohlo být přiznáno více práv, než která jim vyplývají ze zákona. Dále ministr označil jako účelovou a nepodloženou námitku, že směrnice Euratom vyplývá požadavek, aby stanovení průzkumného území bylo podmiňováno souhlasem obcí, na jejichž území se navrhuje stanovit průzkumné území.
- [51] K námitkám ohledně nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí a porušení práva účastníků řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ministr uvedl, že v průběhu řízení ministerstvo shromáždilo jak vyjádření účastníků, tak stanoviska dotčených orgánů. Z těchto podkladů ministerstvo uvážilo, které skutečnosti představují veřejné zájmy, a tyto poměřilo se zájmem na dalším průzkumu předmětné lokality v souladu s ustanovením § 4a odst. 6 ve spojení s ustanovením § 22a odst. 1 geologického zákona. Dále uvedl, že ke všem podkladům prvostupňového rozhodnutí měli účastníci řízení možnost se vyjádřit, přičemž v podaných rozkladech podrobně komentují dokumenty (uvedená usnesení vlády, plány činnosti), které označili jako neznámě nebo veřejně nepřístupné.
- [52] Dále ministr uvedl, že jelikož se podle ustanovení § 22a odst. 1 geologického zákona postupuje při vyhledávání a průzkumu území vhodného pro zvláštní zásah do zemské kůry „obdobně“ jako podle ustanovení § 4a § 4b geologického zákona, je tím dána povinnost ministerstva poměřovat další veřejné zájmy pouze se zájmem na dalším vyhledávání a průzkumu vhodného pro zvláštní zásah do zemské kůry. Uvedl, že z ustanovení § 4a odst. 6 ve spojení s ustanovením § 22a odst. 1 geologického zákona nelze dovodit povinnost ministerstva zabývat se otázkou vhodnosti dané lokality pro vybudování

hlubinného úložiště nebo se zabývat možnými riziky vybudování hlubinného úložiště v předmětné lokalitě.

- [53] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [54] Žalobce ani žalovaný se ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [55] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
- [56] Z relevantních ustanovení platného práva je třeba nejprve konstatovat, že zřizování, provoz, zajištění a likvidace zařízení pro ukládání radioaktivních odpadů v podzemních prostorech, tj. v posuzovaném případě stavba hlubinného úložiště, je podle ustanovení § 34 odst. 1 písm. b) zákona č. 44/1988 Sb. o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“), jedním ze zvláštních zásahů do zemské kůry. Podle druhého odstavce tohoto ustanovení se na tyto zásahy včetně vyhledávání a průzkumu přiměřeně použije ustanovení § 11 horního zákona, který se jinak vztahuje na vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů a výhradních ložisek nevyhrazených nerostů a stanoví, že tuto činnost lze provádět jen na průzkumném území stanoveném podle zvláštního předpisu. Tímto předpisem je geologický zákon a jeho ustanovení § 22a a § 4a. Z dikce ustanovení § 22a geologického zákona pak vyplývá, že dochází-li k vyhledávání a průzkumu vhodné lokality pro zvláštní zásah do zemské kůry, je třeba postupovat „obdobně“ jako by se jednalo o vyhledávání a průzkum výhradního ložiska, tj. v režimu podle ustanovení § 4a geologického zákona. Má-li proto určitý subjekt záměr v budoucnosti postavit a provozovat hlubinné úložiště radioaktivního odpadu, musí pro jeho vyhledání a průzkum v řízení podle geologického zákona nechat stanovit průzkumné území. Na vyhledávání a průzkum území vhodného pro takový zásah do zemské kůry se proto použije z úpravy geologického zákona pouze její část v rozsahu ustanovení § 4a a § 4b, na něž odkazuje právě výše citované ustanovení § 22a téhož zákona.
- [57] V žalobním bodu 2.1 žalobce namítal, že postup osoby zúčastněné na řízení 1) při podání žádosti o stanovení průzkumného území byl nezákonný, když v době podání žádosti o stanovení průzkumného území byl platný a účinný plán činnosti na rok 2013, který stanovil podmínku pro podání předmětné žádosti spočívající v souhlasu dotčených obcí.
- [58] Podle ustanovení § 26 odst. 1 atomového zákona pro zajišťování činností spojených s ukládáním radioaktivních odpadů Ministerstvo průmyslu a obchodu zřizuje Správu jako organizační složku státu. Správa vykonává příslušné činnosti na základě povolení podle § 9 odst. 1. V případě jejího zrušení přecházejí práva a závazky Správy na zřizovatele.
- [59] Podle ustanovení § 26 odst. 3 písm. a) téhož zákona je předmětem činnosti Správy příprava, výstavba, uvádění do provozu, provoz a uzavření úložišť radioaktivních odpadů a monitorování jejich vlivu na okolí.

- [60] Podle ustanovení § 26 odst. 4 věty první téhož zákona svou činnost vykonává Správa na základě vládou schváleného statutu, rozpočtu a ročního, tříletého a dlouhodobého plánu činnosti.
- [61] Soud se v tomto případě shoduje se žalovaným, že oprávnění k podání předmětné žádosti vyplývá přímo z ustanovení § 26 odst. 1 a 3 atomového zákona. K plánu činnosti soud uvádí, že plán činnosti na rok 2013 předpokládal jiný typ geologických průzkumných prací (hluboké vrty a další technické práce se zásahy do pozemků), nikoliv pouze etapu vyhledávací, která byla stanovena v plánu činnosti na rok 2014. Tato „změna strategie“, jak byla nazvána osobou zúčastněnou na řízení, byla dána skutečností, že dotčené obce nechtěly dát souhlas s navrhovanými pracemi.
- [62] Na druhou stranu je však třeba souhlasit se žalobcem v tom, že stanovil-li plán činnosti na rok 2013 podmínku v podobě souhlasu dotčených obcí, byla osoba zúčastněná na řízení 1) tímto plánem činnosti vázána a podala-li žádost v rozporu s touto podmínkou, měl ji žalovaný vyzvat k doplnění žádosti, popř. řízení o takové žádosti zastavit. Jednalo se tedy o vadu žádosti, která však byla v průběhu řízení odstraněna, a to proto, že byl v mezidobí vydán plán činnosti na rok 2014, který již předmětnou podmínku souhlasu dotčených obcí nevyžadoval.
- [63] V daném případě se tedy jednalo o vadu žádosti, resp. vadu samotného řízení, která však byla v průběhu řízení odstraněna, a nemohla dle názoru soudu mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Soud také odmítá tvrzení, že by podání takové žádosti mohlo být kvalifikováno jako správní delikt podle atomového zákona, když podáním této žádosti osoba zúčastněná na řízení 1) jen realizovala své zákonné oprávnění. Z uvedených důvodů soud neshledal tuto žalobní námitku důvodnou.
- [64] V žalobním bodu 2.2 a duplicitním bodu 2.1 žalobce namítal nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí pro nesprávné vedení spisu, které způsobilo porušení jeho práva na vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Namítal, že správní spis neobsahoval veškeré dokumenty týkající se předmětného řízení, jednotlivé dokumenty se nacházely na internetových stránkách žadatele. Žalobce tak neměl možnost se některým dokumentům dostat.
- [65] Soud k těmto žalobním bodům uvádí, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce se ke všem podstatným dokumentům v průběhu řízení vyjádřil, když je citoval ve svých podáních. Námitky týkající se porušení jeho práva na vyjádření se k podkladům rozhodnutí tak soud považuje za účelové.
- [66] Dále soud uvádí, že je sice pravdou, že osoba zúčastněná na řízení 1) na svých webových stránkách zveřejnila další dokumenty, ale to jen z toho důvodu, který předešlela v soudním řízení, tj. aby svůj záměr více vysvětlila veřejnosti, jelikož se jednalo a nadále jedná o velmi citlivé a mediálně frekventované téma. Tyto dokumenty dle názoru soudu nesloužily jako podklady rozhodnutí, ale jen a pouze jako zdroj dalších doplňujících informací. Samotná žádost a její přílohy obsahovaly všechny náležitosti stanovené geologickým zákonem, a tyto náležitosti správní orgán I. stupně posuzoval. V daném případě soud nedospěl k závěru, že by správní orgán postupoval při vedení spisu chybně, když komentoval a vycházel z některých veřejně dostupných informací obecného charakteru, který osoba zúčastněná na řízení 1) uvedla na svých internetových stránkách. Ani tuto žalobní námitku tak neshledal soud důvodnou.

- [67] V bodu 2.3 žalobce namítal, že správní orgán I. stupně nesprávně posoudil váhu různých aspektů veřejného zájmu ve věci, které žalobce blíže specifikoval v podbodech a) až e) tohoto žalobního bodu.
- [68] Soud k této žalobní námitce úvodem konstatuje, že jak bude uvedeno dále, tak z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č.j. 7As 59/2009-142), že ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona umožňuje správnímu orgánu určitý prostor pro správní úvahu. V daném případě soud neshledal, že by správní orgán překročil meze správního uvážení, či jej zneužil, prvostupňové rozhodnutí, jakož i žalobou napadené rozhodnutí totiž správní úvahu obsahuje a jen z odlišného názoru žalobce nelze vyvodit, že by byla správní úvaha aplikována v rozporu se zákonem.
- [69] V daném případě však správní orgány pochybily, když při posuzování veřejných zájmů nezohlednily následné využití předmětného území.
- [70] Podle ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona ministerstvo žádost o stanovení průzkumného území dále zamítne zejména v případě, že průzkum je v rozporu se státní surovinovou politikou, státní politikou životního prostředí, zájmy obrany státu, zahraničními závazky státu nebo pokud další veřejný zájem převýší zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska.
- [71] Pojem veřejného zájmu není ze své povahy neurčitého právního pojmu obecně definován. K naplňování pojmu „veřejný zájem“ se vyjádřil Ústavní soud ve svém nálezu sp.zn. Pl. ÚS 24/2004 (SbUS, sv. 37, n. č. 130; 327/2005 Sb.), který uvádí: *„Veřejný zájem v konkrétní věci by měl být zjišťován v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrozumnějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek. Z odůvodnění správního rozhodnutí pak musí zřetelně vyplynout, proč veřejný zájem převážil nad řadou jiných partikulárních zájmů. Veřejný zájem je třeba nalézt v procesu rozhodování o určité otázce (typicky např. o vyvlastňování) a nelze jej v konkrétní věci a priori stanovit“*. Soud má za to, že posouzení dalšího veřejného zájmu je v případě pouze tohoto zákonného důvodu vztahovat k zájmu na průzkumu a současně k možnému využití ložiska. Z logického výkladu ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona vyplývá, že tímto dalším veřejným zájmem má být ochrana nějakého dalšího blíže specifikovaného statku v přímé souvislosti s územím, o jehož průzkum se jedná.
- [72] V té souvislosti je třeba odkázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č.j. 7As 59/2009-142, v němž tento soud uvedl, že *„pokud tedy správní orgán zvažoval při posuzování žádosti o stanovení průzkumného území i následné těžební využití ložiska, měl podle ustanovení § 4a odst. 6 zákona o geologických pracích konkretizovat, jaký veřejný zájem převýšil zájem na dalším průzkumu a následném využití ložiska. Vzhledem k tomu, že stěžovatel již v podané žádosti deklaroval zájem na obnovení těžby polymetalických rud v dané oblasti, byla by úvaha v tomto směru více než žádoucí. Veřejným zájmem, jenž by mohl být v takovém případě zvažován, by jistě byl v tomto směru např. zájem na ochraně přírody a krajiny, ohrožených druhů živočichů či zájem na ukončení dalších rozsáhlých zásahů do krajiny, apod.“* Nejvyšší správní soud dále v témže rozhodnutí judikoval k aplikaci ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona, že tato norma umožňuje správnímu orgánu určitý prostor pro správní úvahu. Volná správní úvaha však je zde omezena demonstrativně stanovenými kritérii pro zamítnutí žádosti.

- [73] Dále v rozsudku ze dne 17. 12. 2010, č.j. 7 As 70/2009-190, Nejvyšší správní soud ve vztahu k vymezení předmětu řízení uvedl, že podle ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona se posuzuje „nejen zájem na dalším průzkumu, ale současně – viz použití spojky „a“ – na následném využití výhradního ložiska. To má svoji logiku, neboť jinak by průzkum byl samoúčelný. Ministerstvo musí posoudit zejména ty skutečnosti, které jsou demonstrativně uvedeny v citovaném ustanovení. V daném věci bylo posuzováno, zda veřejný zájem na ochraně životního prostředí převyšuje zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska. Již ve stádiu rozhodování o žádosti o stanovení průzkumného území je tedy při posuzování dalšího veřejného zájmu správní orgán povinen posoudit nejen míru zájmu na dalším průzkumu, ale i míru zájmu na následném využití výhradního ložiska.“
- [74] V duchu výše uvedené judikatury tak soud konstatuje, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů postrádají úvahu nad potenciálními dopady výstavby hlubinného úložiště v nejobecnější rovině a zdůvodnění, proč by další veřejný zájem na zabránění těchto potenciálních dopadů neměl převýšit zájem na průzkumu a následném využití území pro výstavbu hlubinného úložiště. Dle názoru soudu tak z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nejen, že vyplývá, že správní orgán I. stupně dostatečně nezohlednil zájem na následném využití území, správní orgán I. stupně se totiž ani tímto zájmem výslovně nezabýval a v rozhodnutí tak chybí úvaha, na základě čeho správní orgán dospěl k závěru, že neexistuje veřejný zájem, který by převýšil zájem na následném využití předmětného území. Lze rovněž konstatovat, že ministr životního prostředí v napadeném rozhodnutí postupoval v rozporu s uvedenou judikaturou správních soudů.
- [75] V daném případě však není uvedený požadavek na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů nutno chápat tak, že by byl žadatel povinen předložit podrobný plán vybudování hlubinného úložiště, za dostačující lze dle názoru soudu považovat alespoň hrubý plán činností a postupů, základní parametry, vlastnosti, či podmínky fungování hlubinného úložiště jaderného odpadu tak, aby se mohl správní orgán jím náležitě zabývat a posoudit, zda neexistuje veřejný zájem, který by převýšil zájem na následném využití území. Jistě lze souhlasit s tím, že v době rozhodování o žádosti o stanovení průzkumného území nejsou k dispozici relevantní informace umožňující posoudit, která lokalita je nejvhodnější pro vybudování hlubinného úložiště, alespoň v obecných otázkách však lze dle názoru posoudit možné důsledky povolení provozování hlubinného úložiště. Takové posuzování pak nebude čistě spekulativní, jak se domnívá žalovaný, a to z toho důvodu, že již samotná žádost by měla dle názoru soudu obsahovat takové základní údaje rozhodné pro zhodnocení výše uvedeného veřejného zájmu.
- [76] Lze sice souhlasit s tím, že Česká republika je státem, na jehož území vznikají radioaktivní odpady, včetně vysoce radioaktivních odpadů tvořených vyhořelým jaderným palivem vzniklým v důsledku provozování jaderných elektráren Temelín a Dukovany, přičemž je v takovém případě pak třeba řešit otázku, jak se s tímto radioaktivním odpadem vypořádat. Nalezení vhodné lokality pro vybudování hlubinného úložiště je tak legitimním cílem a postupem, musí se tak ovšem dle názoru soudu dít v souladu s ostatními veřejnými zájmy, jejichž nalezení a vzájemné poměrování je na správních orgánech.
- [77] Soud tak shrnuje, že nestačí poměřovat veřejné zájmy jen se zájmem na dalším průzkumu, ale je nutné tyto zájmy poměřovat i se zájmem na následném využití předmětného území, a to i z toho důvodu, že na jednotlivé fáze přípravy výstavby hlubinného úložiště nelze nahlížet jako na samostatná řízení, ale je nutno je vnímat jako jeden celek, neboť

v takovém případě by byl průzkum samoučelný. Z důvodu absence tohoto poměrování v napadeném rozhodnutí, soud shledal toto rozhodnutí nezákonným.

- [78] Dále soud k otázce posouzení veřejného zájmu hospodárnosti a efektivitě nakládání s veřejnými prostředky uvádí, že výběr lokalit jistě nemůže být svévolný. V daném případě je však třeba nejprve vytipované lokality prozkoumat a poté rozhodnout, která z nich je nejvhodnější pro vybudování hlubinného úložiště. Právě vybudování hlubinného úložiště bez předchozího náležitého průzkumu lokality by bylo dle názoru soudu v rozporu s touto zásadou. Lze také rovněž konstatovat, že tato otázka není předmětem tohoto řízení i z toho důvodu, že se jedná o otázku dohledové činnosti Rady Správy úložišť radioaktivních odpadů, příp. o nastavení určitých hranic vládou v rámci statutu, plánu činnosti a státního rozpočtu.
- [79] K otázce posouzení veřejného zájmu vyjádřeného v referendu dotčených obcí soud uvádí, že se neztotožňuje s přístupem žalovaného, který říká, že výsledek několika obecních referend nelze považovat za vyjádření veřejného zájmu převyšujícího zájem na vybudování hlubinného úložiště. Zcela určitě se v případě názoru občanů v referendu jedná o určité vyjádření veřejného zájmu. V daném případě je však třeba ovšem konstatovat, že se jedná o nástroj přímé demokracie umožňující na komunální úrovni vyjádření se k otázce týkající se samostatné působnosti obce (srov. ustanovení § 6 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu). V posuzovaném případě mělo referendum tzv. konzultativní povahu, neboť obec sama v řízení v rámci své samostatné působnosti nerozhoduje. Výsledek referenda v tomto případě zavazuje orgány obce, resp. její orgány, v tom smyslu, že mají povinnost zastupovat coby účastníci řízení zájem vyjádřený výsledkem konaného místního referenda. Ostatně, jak vyplývá z tohoto řízení, tak i z řízení týkajících se ostatních lokalit vytipovaných pro výstavbu hlubinného úložiště, které projednávají jiné senáty Městského soudu v Praze, některé obce podpořily jako osoby zúčastněné na řízení před zdejším soudem žalobce, či žalobu samy podaly a vyjádřily tak nesouhlas se stanovením průzkumného území. Jakým způsobem se tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal s výsledkem místního referenda, je irelevantní, neboť se nejedná o námitku, s níž by bylo nutné se jakkoli vypořádat, ale pouze mandát obcím uplatňování námitek v průběhu správního řízení a řízení před soudem.
- [80] K otázce posouzení veřejného zájmu na ochraně obcí, u nichž nebyl získán jejich souhlas, soud odkazuje na vypořádání žalobní námítky 2.1, kde se plány činnosti na rok 2013 a 2014 zabýval, když zde dospěl k závěru, že sice žadatel postupoval v rozporu s plánem činnosti na rok 2013, čímž de facto obce „obešel“, když podal žádost bez jejich souhlasu, ovšem tato vada žádosti a řízení byla zhojena vydáním plánu činnosti na rok 2014. Nadto lze konstatovat, že zcela určitě nelze reálně očekávat, že by jakákoliv obec v České republice dala souhlas se stanovením průzkumného území na svém území, a právě i proto již v řízení o žádosti o stanovení průzkumného území mají obce postavení účastníka řízení a mohou tak specifikovat veřejný zájem, a to i třeba na základě názoru občanů vyjádřeného v obecním referendu. Právě již v řízení o žádosti stanovení průzkumného území je třeba hledat a poměřovat veřejný zájem, který by mohl převýšit zájem na následném využití předmětného území, a to např. veřejný zájem na zdraví a bezpečnosti osob a občanů dotčených obcí, a to v souvislosti s budoucím využitím předmětného území. To se však v daném případě, jak bylo uvedeno výše, nestalo. Lze také konstatovat, že obce mají možnost své námítky a připomínky vyjádřit jako účastníci řízení podle ustanovení § 4a odst. 2 geologického zákona. Soud na tomto místě opakuje, že je mu známo, že některé

dotčené obce se řízení o stanovení průzkumného území nejen v této lokalitě účastnily, aby pak následně podaly žaloby či takovou žalobu podpořily jako osoby zúčastněné na řízení. Tímto je tedy dle názoru soudu dostatečně garantován zájem na jejich ochraně, když mohou aktivně v řízení vystupovat.

- [81] K otázce posouzení veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny soud uvádí, že lze jistě souhlasit s tím, že stanovené průzkumné práce nejsou s veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny v rozporu, ovšem takový závěr již nevyplývá z napadeného rozhodnutí ve vztahu požadavků na ochranu přírody a krajiny a následného využití předmětného území. Jak již bylo konstatováno výše, tento veřejný zájem správní orgány neposuzovaly, a dle názoru soudu to právě může být takový veřejný zájem (ochrana přírody a krajiny), který je třeba vzhledem k možnosti převýšit zájem na vybudování hlubinného úložiště, hodnotit a poměřovat.
- [82] K otázce posouzení veřejného zájmu na dodržování zásad činnosti správních orgánů soud uvádí, že tento zájem zcela jistě prostupuje všechna správní řízení. Námitky, že by se na činnost osoby zúčastněné na řízení 1) spočívající v podání předmětné žádosti měly tyto zásady vztahovat, je třeba odmítnout jako nedůvodné, a to proto, že žadatel není orgánem veřejné moci. Požadovanou činnost totiž může vykonávat kterákoliv fyzická nebo právnická osoba, která splní podmínky požadované právními předpisy.
- [83] V žalobním bodu 2.4 žalobce namítal, že podklady shromážděné v průběhu řízení neprokazují veřejný zájem na stanovení průzkumného území. V podbodu a) opětovně namítl, že osoba zúčastněná na řízení postupovala v rozporu s plánem činnosti na rok 2013. Dále v podbodu b) namítal, že správní orgány měly zkoumat, zda je dán důvod pro nezbytnost vybudování hlubinného úložiště na území České republiky, resp. zda není možné uložit nebezpečný odpad do hlubinných úložišť v jiných státech. V podbodu c) namítal, že Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v České republice ukládala do roku 2015 vybrat dvě finální lokality pro hlubinné úložiště, přičemž stanovení průzkumných území pro 7 kandidátních lokalit je s ní v rozporu. V podbodu d) namítal, že Politika územního rozvoje prikazovala vybrat vhodné lokality pro vybudování hlubinného úložiště pouze za účasti obcí. V podbodu e) namítl, že se ministr nedostatečně vypořádal s požadavky směrnice Euratom, když dále účinná účast v řízení nemůže zahrnovat pouze formální postavení veřejnosti, co by účastníka řízení, nýbrž musí vést k faktickému zohlednění zájmů veřejnosti při rozhodování ve věcech zřízení hlubinného úložiště.
- [84] Soud k tomuto žalobnímu bodu uvádí, že lokalita H. stejně jako ostatní vybrané lokality byla vytipována tak, aby vyhovovala požadavkům pro výstavbu hlubinného úložiště z hlediska současných znalostí o geologické stavbě České republiky. Ze společné úmluvy ve spojení se směrnicí Euratom vyplývá, že Česká republika zajistí bezpečné nakládání s radioaktivními odpady tím, že vybuduje hlubinné úložiště.
- [85] Konkrétně ke Koncepci soud uvádí, že osobě zúčastněné na řízení 1) bylo tímto vládním nařízením uloženo podat návrh na stanovení průzkumného území pro sedm lokalit v letech 2013 až 2015, dále provést další průzkum vybraných čtyř lokalit v letech 2016 až 2018 a provést finální výběr lokality pro vybudování hlubinného úložiště ze dvou lokalit v letech 2019 až 2025. Koncepce pro nakládání s radioaktivními odpady tak směřuje k vytipování vhodných lokalit, následnému stanovení průzkumného území, a po provedení průzkumu a následném vybrání nejvhodnější lokality, vybudování hlubinného

úložiště v té lokalitě, která se po provedeném geologickém průzkumu ukáže jako nejvhodnější. Je třeba především zdůraznit, že se jedná o dokument strategického a koncepčního charakteru, přičemž nedodržení v něm uvedeného harmonogramu nelze považovat za vadu žádosti či dokonce samotného rozhodnutí ve věci.

- [86] Politika územního rozvoje operuje na rozdíl od plánu činnosti na rok 2013 s pojmem „účast obcí“, který je třeba vykládat tak, že se jím rozumí postavení účastníka řízení podle ustanovení § 4a odst. 2 geologického zákona. Požadavek na souhlas dotčených obcí byl obsažen pouze v plánu činnosti na rok 2013, žádný jiný právní předpis ani koncepční dokument takový explicitní požadavek neobsahuje. Z obsahu správního spisu vyplývá, že účast veřejnosti byla ve správním řízení zajištěna právě prostřednictvím ustanovení § 4a odst. 2 geologického zákona.
- [87] K možnosti uložení radioaktivního odpadu v zahraničí, soud uvádí, že mu není známo, že by některý jiný stát na svém území umožňoval ukládání radioaktivního odpadu z České republiky, přičemž žalovaný nebyl dle názoru soudu povinen se v rozhodnutí touto alternativou zabývat, když se jedná spíše o politickou, nikoli však právní okolnost.
- [88] Z výše uvedených důvodů proto soud neshledal námitky uvedené v tomto žalobním bodu důvodnými.
- [89] K návrhu na doplnění dokazování soud uvádí, že nepovažuje vyjádření ministra průmyslu a obchodu ze dne 15. 7. 2016 za nic jiného než politické deklarace bez jakéhokoli dopadu a vlivu na nyní projednávanou věc. V daném případě se jednalo o prohlášení veřejného činitele bez jakékoliv právní závaznosti, které bylo navíc následně tiskovou formou revidováno.
- [90] K návrhu na důkaz společným nesouhlasným prohlášením starostů obcí B., R., O., R., V., O., O., N. a H. ze dne 17. 7. 2016 a ze dne 21. 7. 2016, soud uvádí, že tyto dotčené obce mohly samy podat proti napadenému rozhodnutí žalobu nebo alespoň vstoupit do řízení jako osoba zúčastněná na řízení. Toto však učinila pouze obec R. Soud nepochybuje o tom, že dotčené obce se stanovením průzkumného území nesouhlasí, ovšem měly možnost se proti tomuto rozhodnutí bránit jak správní, tak soudní cestou. Důkaz o jejich nesouhlasném stanovisku však nemůže mít vliv na zákonnosti napadeného rozhodnutí, a proto soud tento důkaz neprováděl.
- [91] Soud tedy z výše uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou a žalobou napadené rozhodnutí podle ustanovení § 78 odst. 1 jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
- [92] Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení představuje žalobcem zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč a dále odměna právního zástupce žalobce a jeho hotové výdaje. Mimosmluvní odměna náleží za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby) po 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění. Mimosmluvní odměna tak celkově činí 6.200 Kč. Dále žalobci přísluší náhrada hotových výdajů jeho právního zástupce ve výši 600 Kč za 2 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Protože právní zástupce žalobce není plátcem daně z přidané

hodnoty, nezvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je tento povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů řízení žalobce tedy činí 9.800,- Kč.

- [93] Výrok III. je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 5 s.ř.s., když osobám zúčastněným na řízení soud neuložil žádnou povinnost v řízení, a proto jim náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 27. února 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu